

Jeruzalem vice versa

Vanaf juni 2012 werkte ds. Aart Brons in Israël, uitgezonden door het Centrum voor Israël Studies (CIS). Deze maand keert hij terug naar Nederland.

Ruim vijf jaar in Israël. Wat heeft dat met u gedaan?

‘Waar ik het eerste aan denk: een verschuiving van perspectief. Algemeen, zoals dat geldt voor iedereen die een poosje in een andere cultuur leeft. Maar in Jeruzalem veranderde voor ons in het bijzonder ook het perspectief als het gaat om de kerk. Je komt hier de hele wereldkerk tegen. Wij zijn gastlid van de Christ Church, een Anglicaanse kerk, en ademen in een heel andere kerkelijke traditie. Je gaat dan beseffen wat een klein hoekje van het christendom wij als protestantse kerken in Nederland zijn. Het meest veranderd is echter het zicht op het Jodendom – door gesprekken, persoonlijke relaties, meebidden in synagogen en het meevieren van de feesten.’

Werkdag

Hoe zag een volle werkdag in Israël er voor u uit?

‘Met de beschrijving van één werkdag doe ik geen recht aan de verscheidenheid in mijn werk. Maar om een beeld te geven: Ik ga naar een ontbijt van *Men in Ministry* dat begint om 8 uur. Aansluitend wisselen we nieuwtjes en gebedsonderwerpen uit, krijgen we informatie over de *Jerusalem University College* waar we nu met zo’n 30 man te gast zijn, en nemen we ook de tijd voor gebed. Daarna regel ik een paar dingen voor de groep studenten die in oktober komt. Middags een vergadering van het bestuur van de *Jerusalem Rainbow Group* over het nieuwe seizoen, en voorbereiding voor de vergadering die we die avond hebben, van de groep *Jews and Christians study the Gospel of Matthew*. We bespreken dan een hoofdstuk uit Mattheüs, met een groep van tien, half orthodox Joods half christelijk.’

Intensief in gesprek tijdens de CIS-reis 2016

Tineke en Aart Brons op bezoek in een loofhut

Oogsttijd

U signaleerde eerder dat u werkte in een tijd waarin kon worden geoogst. Kunt u daar iets van vertellen?

‘Dat bedoelde ik in die zin dat de relatie tussen Joden en christenen verbeterd zijn. Tijdenlang moesten Joden niets van christenen hebben. Ten dele is dat nog zo, en daar zijn helaas redenen voor. Maar als vrucht van pionierswerk zijn er nu op veel plekken goede en hartelijke relaties gegroeid. De positieve *Verklaring van orthodoxe rabbijnen aangaande het christendom* (waarover ik in *Verbonden* van febr. 2016 schreef) is daar een onderdeel van.’

Joden en christenen kunnen over en weer van elkaar leren. Kunt u van beide een voorbeeld geven?

‘Ook hier zou heel veel te noemen zijn. Eén voorbeeld: beiden kunnen we van elkaar leren dat Jezus Joods was (en is...). Veel Joden zijn zich niet bewust dat Jezus één van hen is en bij hen hoort. Ze zien Hem als iemand uit een ander kamp, iemand van de *gojien*. Begrijpelijk, als je ziet wat christenen in Zijn naam gedaan hebben. Maar de Evangelien geven een ander beeld. En juist op dat punt kunnen wij ook weer van Joden leren. Ons ontgaan dingen die Joden direct kunnen plaatsen als ze de Evangelien lezen. Dus niet alleen over wat wij ‘het Oude Testament’ noemen, maar ook voor het verstaan van het Nieuwe Testament kunnen wij van Joden leren. Verder denk ik ook aan de ‘Vreugde der Wet’ – de praktijk van Psalm 119: hun vreugde over en liefde voor de Tora, en hoe ze die willen houden tot in alle hoeken en gaten van het leven – het zijn sprekende spiegels voor ons christenen.’

Ontmoetingen

U onderhield contacten met religieuze Joden, Messiasbelijdende Joden en Palestijnse christenen. Schakelde u daar

als individuele bruggenbouwer tussen of ontstonden er ook verbindingen?

‘We vinden die drie relaties heel belangrijk. Daar zijn we ook open over. Veelal is daar dan ook wel waardering voor. Als mensen voelen dat jij echt naar hen luistert vinden ze het vaak juist wel goed dat je ook naar andere groepen luistert en iets doorgeeft van wat je aan de andere kant gehoord hebt. Een enkele keer hebben we direct bijgedragen aan ontmoetingen van Joden en Palestijnse christenen. Een ontmoeting is nog niet direct een verbinding, maar wel een – soms best bijzondere – stap. We vinden ook contact en samenwerking met organisaties die ontmoeting tot stand brengen heel belangrijk, zoals *Musalaha* (Arabisch voor ‘verzoening’) en *Yad Elie*, een hulpverleningsproject dat werkt met Joodse en Arabische scholen.’

Dienen

Wat is uw motivatie om nu een punt te zetten achter uw werk in Israël?

‘Zes jaar was vanaf het begin de beoogde periode. Korter zou minder effectief zijn. Na zes jaar is het ook wel weer goed als er verandering komt. Nu kan ik mij in Nederland inzetten op het gebied van de relatie met Israël en het Jodendom, met alles wat ik hier geleerd heb. Het leven in Nederland heeft voor ons ook heel aantrekkelijke kanten – niet het minst natuurlijk dat we dan weer dichterbij de familie wonen.’

Terug in Nederland. Hoe ziet u uw verhouding met Israël in de toekomst? En met de kerk?

‘Israël en het Jodendom hebben nog veel meer een bijzondere plek in mijn leven – en in mijn hart – gekregen dan ze al hadden. Ik heb ook meer zicht gekregen op de vele vragen die hier liggen, en huiver voor te eenvoudige en eenzijdige antwoorden. Ik heb veel ontvangen in mijn periode in Israël, waarmee ik graag nog een aantal jaren onze kerken wil dienen. In een gemeente, als er een beroep komt. Maar ook meer in de breedte, op het voor de kerken belangrijke punt van de relatie met Israël, waarin we onze roots en onze oudere broer zoeken.’

De heer Kees van Vianen, Directeur Bij de Waterschuur te Nieuwpoort en werkzaam bij het Landelijk Contact Jeugdwerk Christelijke Gereformeerde Kerken (LCJ)

Kees van Vianen

Schimmenspel?

Moet je in gesprek met jongeren pats-boem over de Heere Jezus beginnen? Dat kan heel goed zijn: confronteren, duidelijk zijn, snel tot de kern komen. Maar zonder relatie loopt zo’n gesprek al snel vast. Het is belangrijk dat je echt geïnteresseerd bent in de ander. Wat leeft er in het hart? Wat houdt hem of haar nou echt bezig? Als je zelf vol bent van de Zaligmaker, dan komt onvermijdelijk ook Jezus ter sprake.

Is dat in het contact met Joden anders? Soms lijkt het wel zo: die ene Naam mag richting Joden niet zomaar genoemd worden. De naam van Jezus ligt ‘te gevoelig’. Soms lijkt het alsof er richting het Joodse volk een soort schimmenspel wordt gespeeld. Jezus is dan niet meer de Weg, de Waarheid en het Leven, maar een vage schaduw.

Paulus spreekt in 2 Korinthe 3:15 over een ‘bedekking’ op het hart van veel joden, waardoor ze Jezus Christus niet herkennen als hun Messias. Ligt er ook geen dik deksel op het hart van veel christenen, waardoor ze richting het Joodse volk zwijgen over hun Zaligmaker? Kan dat Gods bedoeling zijn?

Natuurlijk, het Evangelie is niet bedoeld om er anderen mee om de oren slaan. De Bijbel roept ons op om Gods volk te zegenen, terwijl de kerk Israël vaak – in woord en daad – heeft vervloekt. Verschrikkelijk. Maar moeten we dan voortaan maar zwijgen over Jezus? Liefde voor Israël kan toch niet betekenen dat we zwijgen over de Messias van Israël? De Messias-belijdende Jood Eitan Bar stelde onlangs: “Wat Gods hart werkelijk verheugt, is niet het wuiven met de Israëlsche vlag, de nieuwe tanks voor ons leger of zelfs de aankoop van olijfolie uit het Beloofde Land, maar wanneer iemand besluit de Messias te volgen.”

Deze zomer vertrekt een groep jongeren naar Israël met een reis die georganiseerd wordt door het LCJ. Moeten zij meedoen aan het schimmenspel en moet er een slotje op hun mond? Of mogen zij getuigen van hun enige Hoop en Redder? <